

Viering 13 juli 2019

Thema: Doe voortaan zoals IK gedaan heb.

Voorgangers: Frank Bockholts en Mieke Mol

Cantor: Jeroen Kok

Beamerpresentatie en techniek: Armand Klaassen

Pianist: Paul van der Steen.

Paaskaars brandt

Klankschaal

Aansteken Oasekaars

Welkom en inleiding

Van harte welkom. Speciaal welkom aan Lieuwe. Hij is sinds kort kerkwerker, zeg maar pastoraal werker in de Immanuelgemeente. Aan het einde van de viering zullen we verder met hem kennismaken.

We hopen dat we als vieringengroep een inspirerende viering hebben gemaakt. We zijn hier samengekomen om te luisteren, te vieren en elkaar en God te ontmoeten; in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest, amen.

Vandaag houdt Jezus ons een spiegel voor met de parabel van de barmhartige Samaritaan. Zo bekend dat we geneigd zijn om te zeggen. O ja, die ken ik wel, valt daar nog iets nieuws over te zeggen? Maar toen ik zag dat dit het bijbelverhaal was kwam gelijk de gedachte op: wat is nou eigenlijk de kern van dit verhaal? Waarom koos Jezus nu net een Samaritaan als voorbeeld. Het was toch oorlog met de Samaritanen, daar mocht je toch niet mee om gaan. Wat Jezus met dit verhaal bedoelt te zeggen heeft alles te maken met de manier waarop je met regels, wetten en voorschriften moet omgaan vanuit je verantwoordelijkheid voor je naaste. Niet de andere kant uitkijken, niet weglopen, maar doen zoals je hoort te doen. Het thema van deze viering is dan ook: Doe voortaan zoals IK gedaan heb.

Een mooie viering gewenst.

Openingslied: Wij zoeken U als wij samenkomen

Openingsgebed

Goede God, een nieuwe dag ligt er voor ons,

Zegen deze dag met uw licht.

Geef ons de moed en de kracht om open te staan
voor mensen die wij ontmoeten;

dat wij luisteren naar wie naar ons toekomt;

dat wij blij kunnen zijn met de goede dingen

en dankbaar voor wat wij mogen ontvangen,

het brood van deze dag.

Wees ons nabij, God.
Houd ons in leven. Amen.

Gebed om beter mens te worden

God,
Soms zijn wij mensen zo vol van onszelf
dat wij niet meer de mens naast ons zien.
Wij bidden U,
dat in ons ruimte groeit om aandacht te hebben voor een ander

God,
soms hebben wij mensen
geen hoop meer voor de toekomst.
Soms schrijven we elkaar af,
spreken woorden die verdeeldheid zaaien en pijn veroorzaken.

Wij bidden U,
geef ons nieuwe woorden,
woorden die gemeenschap stichten,
woorden die helen en heil brengen,
geloof in de toekomst,
woorden van vrede

Want, lieve God, door Jezus werd ons geen gemakkelijke vrede toegezegd, maar een vrede die onthult en mooi maakt, als een storm die ons open waait, als een vuur dat in ons oplaait. Moeilijk soms, pijnlijk soms, tegen de verdrukking in, tegen onszelf in. Moge die vrede van Jezus ons deel zijn. Vandaag en tot in eeuwigheid. We steken de vredeskaars aan en wensen elkaar de vrede toe.

Vredeslied: Vrede voor alle mensen

1e lezing

Op zekere dag raakte de plicht aan de praat met de liefde. “Moet je horen “zei de plicht, “wat voor een drukke week ik had.” De liefde luisterde aandachtig, want zo is zij; één en al aandacht voor de wereld om haar heen. “Moet je horen “zei de plicht, “op zondagmorgen begon het al. Zondagsplicht weet je wel. Naar de kerk dus, mooi mijn zondagsplicht vervuld”.

“En hoe vond je de mensen daar?” vroeg de liefde. “Ja kijk “zei de plicht, “als ik in mijn leven allemaal moet bijhouden wat er leeft in mensen en zo, dan kom ik tijd te kort voor al mijn plichtplegingen.

“Ach sorry” zei de liefde. “Ik ben alleen maar belangstellend naar jouw eventuele gevoelens.”

“Goed, goed “zei de plicht. “En toen moest ik nog naar een verjaardag waar ik helemaal geen zin in had. Maar ja, plicht moet begrijp je.” De liefde had nog willen vragen hoe blij de jarige was met het bezoek. Maar ze bedacht zich, die vraag zou pijnlijk kunnen zijn.

En de plicht ratelde maar door; over alle werkverplichtingen door de week waardoor voor vrijwilligerswerk geen tijd overbleef; “maar ik doe toch mijn plicht, ik betaal mijn belasting keurig op tijd. En dat is genoeg. Als ze dat allemaal deden zag de wereld er een stuk beter uit.” De liefde vroeg maar niet of de plicht zich verbonden voelde met kansarmen, en dat soort dingen. Maar ze voelde medelijden met de kilte van pure plichtmensen, met de kilte van: “toch maar mooi mijn plicht gedaan.” Gelukkig wist de liefde uit ervaring, dat veel mensen, ook veel jonge mensen, gevoelig zijn voor wat zij, de liefde, hun te zeggen heeft. En dat velen, aan plichtplegingen voorbij en over allerlei grenzen heen, anderen van harte nabij willen zijn.

Op je sterkst (naar Psalm 15)

Leven zoals je bedoeld bent,
onverstoorbaar
de aangewezen weg gaan.
Niemand beledigen,
niemand misbruiken,
niemand laten vallen.
Gewoon
beantwoorden aan de verwachting,
mens zijn voor de mensen.
Eén die goed doet,
één die betrouwbaar is,
reisgenoot, onderdak –
op je mooist ben je dan,
op je sterkst,
mens, onwankelbaar mens.
Jij,
je mag thuis zijn bij God,
heel gelukkig is Hij met jou.

Lied: Voor mensen die naamloos GvL 644

Evangelie Lc 10,25-37.

Er kwam een wetgeleerde die hem op de proef wilde stellen. Hij vroeg: ‘Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?’ Jezus antwoordde: ‘Wat staat er in de wet geschreven? Hoe leest u dat? Kunt u er iets mee doen?’ De wetgeleerde antwoordde: ‘Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.’ ‘U hebt juist geantwoord,’ zei Jezus tegen hem. ‘Doe dat en u zult leven.’ Maar de wetgeleerde wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: ‘Wie is mijn naaste?’ Toen vertelde Jezus hem het volgende: ‘Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. Toevallig kwam daar een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een grote boog om hem heen. Er kwam ook

een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een grote boog om hem heen. Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zij wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: "Zorg goed voor hem en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden." Wie van de drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?' De wetgeleerde zei: 'De man die medelijden met hem heeft getoond.' Toen zei Jezus tegen hem: 'Doet u dan voortaan net zo.'

Lied: Alles wacht op U vol hoop

Levend Woord

Ja, wat moet je nou met regels, wetten en voorschriften. Wet is wet en daar moet je je aan houden. Zo wordt je dat toch altijd voorgehouden. Maar als zelfs het kabinet zegt dat ze de rechterlijke uitspraak over klimaatinspanningen naast zich neer legt! Ja, hoe kan dat? Als een kapitein de gevangenis in moet omdat onze regering weigert de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de vluchtelingen aan boord van een Nederlands schip? Als de regering zich verschuilt achter juridische regels om Nederlandse vluchtelingen uit Syrië niet op te nemen, de financiële hulp aan de Groningers wordt gefrustreerd door juridische procedures? Waar is de zorgplicht van de overheid en waar is hun moraal; de belastingdienst die mensen uitkeringen onthoudt en gastouders daardoor in zware problemen brengt? Door regels die in de praktijk niet werken voor degenen die niet precies passen in die regels. Volgens onderzoek van de nationale ombudsman geeft de helft van Nederland de overheid een hele kleine 6.

Wat doen de priester en de Leviet die geconfronteerd worden met de man die daar bloedend langs de weg ligt? Zij weten van hun wetten en de regels. Als zij zich zouden bemoeien met dat slachtoffer, zouden ze onrein worden en zouden ze hun functie en taken niet meer mogen uitvoeren, maar eerst een uitgebreid reinigingsritueel moeten volgen. Ze verschuilen zich achter deze regels, kijken de andere kant uit en nemen de weg van de minste weerstand. Ze voelen zich daarbij misschien wel hopeloos en onmachtig, maar het resultaat is dat de gewonde man hulpeloos achterblijft.

En dan komt de barmhartige Samaritaan op de proppen. Jezus kiest hem heel bewust als voorbeeld omdat er met de Samaritanen een fundamenteel verschil zit in de uitleg van de heilige Schrift. Het is een conflict zo groot dat het verboden is om als Jood met Samaritanen om te gaan. Een prachtig voorbeeld van het overtreden van die regel is het gesprek dat Jezus heeft met de Samaritaanse bij de put. Hij vraagt haar om water, terwijl ook zij duidelijk weet dat Joden en Samaritanen geen contact met elkaar mogen hebben. Bovendien is zij een publieke vrouw (om het maar netjes te zeggen), ongetrouwd maar bij veel mannen bekend! Het resultaat van deze ontmoeting is wel dat heel het dorp naar Jezus komt om te luisteren naar zijn verhaal en dat de vrouw tot beter inzicht komt.

Nog zo'n mooi voorbeeld van de manier waarop Jezus met wet en regel omgaat is het doodvonnis van de overspelige vrouw. Volgens de wet van Mozes moest zij gestenigd worden.

Jezus ontkent die wet niet maar houdt de aanwezigen een spiegel voor met de vraag: wie zonder zonden is werpe de eerste steen. Jezus zegt niet gekomen te zijn om de wet aan te passen, maar ons te leren hoe wij met die wetten moeten omgaan. Juist de mensen die er volgens de wetten buiten vallen worden door Jezus aangesproken en dat zorgt ervoor dat de mensen op het goede spoor gezet worden. Dat geldt voor mensen met lepra, voor tollenaars, zelfs de wetgeleerden en de farizeeërs worden daar door Jezus op aangesproken. Jezus houdt hen een spiegel voor, verplicht niets, dwingt nooit, veroordeelt niet; laat altijd de keuze aan de ander.

Wat zegt dat alles over de manier waarop wij ons gedragen, wij onze keuzes maken en ons laten leiden door de overheid, de publieke opinie, de burens, de social media en niet te vergeten de reclame, onze rechtspraak en nog veel meer. Het heeft alles te maken met hoe stevig wij in onze schoenen staan, onze eigen overtuiging hebben en onze eigen moraal. Hoe heeft pastor Wim niet geworsteld met enerzijds loyaliteit aan parochianen en vrijwilligers en anderzijds de regels die hem belemmerde om te doen zoals hij altijd gedaan had. Hoe diep zit onze moraal? Waarom vinden we onze rechtspraak soms onrechtvaardig, waarom schrijven juristen voorwaarden die alleen de rechten van de ene partij en de plichten van de andere partij regelen? Waarom is het overgrote deel van de dagelijkse reclame pure misleiding? Juristen en reclamemakers zouden zich meer moeten afvragen of hun werk wel recht doet aan het belang van onze samenleving. Vanuit welke moraal doen zij hun werk? Het heeft grote invloed op de manier waarop we ons dagelijks leven inrichten. Hoe diep zit onze moraal?

Onze samenleving waarin zoveel goeds gebeurt, waarin normbesef, betrokkenheid en inzet naar elkaar, echte naastenliefde dagelijkse praktijk is zonder dat daar wetten en regels gelden, maar uitsluitend menselijkheid zoals die door Jezus bedoeld is, en dat zowel door gelovigen als 'zogenaamde' ongelovigen wordt gedaan. Daarmee niet minder waardevol. Dan denk ik onder andere aan crowdfunding voor ernstig zieken, voor de 7 miljoen die Maarten van der Weiden bij elkaar gezwommen heeft en ook aan burenhulp dichtbij, aandacht voor elkaar, mangomomentjes. Hoe diep zit onze moraal? Prachtig toch? Zo hoort het toch? Zo doen we toch? Wetten en regels zijn nodig voor een werkbare samenleving en horen door ieder te worden nageleefd. Maar ze moeten ten dienste staan van die samenleving en als ze daar op enig moment niet in passen moeten we onze eigen keuze maken met in het achterhoofd de voorbeelden van Jezus: Doe zoals Ik gedaan heb.

Stilte

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God, onze Vader.

Hij schiep en Hij schiept ons, man en vrouw.

Hij vertrouwt ons het heelal-met-de-aarde toe,

opdat in elke tijd en op alle plaatsen

de roep van het leven gehoord zou worden.

**Wij geloven in Jezus Christus,
geboren uit Maria,
gestorven voor ons op het kruis
en verrezen in het morgenlicht van Pasen.
Door Jezus kennen we de liefde
die in God haar oorsprong heeft.
En in en door Jezus Christus
belevén wij deze liefde.**

**Wij geloven in de Geest,
die ons in elke mens tegemoet treedt.
Vanuit die Geest stappen we heen over wat ons verdeelt,
over wat ons angst en vrees aanjaagt.**

**Wij geloven in de mens; de mens van rechtvaardigheid en vrede,
de mens die zoekt, die zich durft te tonen,
die zijn best doet, die vecht voor wat goed is.
Wij geloven dat de mens bestaat als Gods beeld
en dat wij leven om Hem in ons zichtbaar te maken
met de hulp van Gods Geest. Amen.**

Lied: Goed is dat je niet doet wat slecht is

Collecte met muzikaal intermezzo

Voorbede met intenties

Acclamatie: **Die ons voor het licht gemaakt hebt.**

goede God, u die ons voor het licht gemaakt hebt,
opdat wij leven,
wij bidden u:
voor gezagsdragers in kerk en wereld;
dat zij zich, bij het uitvoeren van hun taak,
niet alléén laten leiden door de letter van de wet.
Dat ze zoeken naar een evenwicht tussen genade en recht.

Voor mensen die de ellende van anderen niet willen zien;
die er met een boog omheen lopen,
zich verschuilend achter drukke bezigheden,
of niet bij machte te helpen;
geef hun iets van uw goedheid en barmhartigheid.

Voor zieken, gevangenen, vluchtelingen, mensen in nood,

die tot u en tot ons om hulp schreeuwen;
dat er mensen op hun weg komen
die hen met hart en handen nabij zijn.

Voor onszelf, dat wij het woord van Jezus ter harte nemen waar hij zegt
dat het niet gaat om de letter van de wet, maar om de geest.
Dat wij in ons oordelen de liefde stellen boven de wet;
dat we leven zoals we bedoeld zijn,
mens te zijn voor de mensen

Acclamatie: **Die ons voor het licht gemaakt hebt.**

Kaarsje aansteken voor persoonlijke intenties,
en voor onuitgesproken intenties

Lichtje van de maand

Acclamatie: **Die ons voor het licht gemaakt hebt.**

Onze Vader

Brood delen

In jouw naam zijn wij hier samen. Wij noemen jou God en Vader. Niemand heeft jou ooit gezien, maar elke dag opnieuw is het duidelijk hoe jij werkzaam aanwezig bent, daar waar mensen elkaar vinden en van elkaar houden, daar waar mensen de handen ineenslaan en kleine stappen zetten om deze wereld om te bouwen tot jouw wereld.

Samen: Wij zien je aan het werk God, in de ontluikende liefde tussen mensen, in groeiende solidariteit, in blijvende verbondenheid, in kleine en grote inzet voor vrede en gerechtigheid. Wij zien je aan het werk in Jezus, jouw Zoon; de woorden die Hij sprak, waren jouw woorden en worden nu de onze.

Zijn keuze voor kleine mensen was jouw keuze en wordt nu de onze. Hem willen wij hier noemen als inspiratie, als wegwijzer voor ons leven, als blijvende oproep om te blijven doen wat Hij ons heeft voorgedaan.

**Samen: Wij delen dit brood voor onderweg, om Hem, jouw Zoon Jezus bij ons levend te houden,
om samen verder te gaan,
als teken van verbondenheid met jou en met elkaar.**

Muziek tijdens brood delen

Slotgebed

Jij Enige,
dat wij die in Jouw geloven
getekend mogen worden
door barmhartigheid en mensenliefde,

Dat wij leren om tempels, moskeeën en kerken
weer in dienst te stellen van hen
die geloven dat liefde alles overwint.

Dat wij in een soms verstarde kerk
en in een wereld waarin verhoudingen zoek lijken
durven uitzien naar Gods Geest,
die licht over de chaos laat vallen
zodat alles nieuw wordt en goed.

Zegenbede

Franciscaanse zegenbede

Moge God ons zegenen met ongemak
bij gemakkelijke antwoorden,
halve waarheden en oppervlakkige verhoudingen,
zodat we diep vanuit ons hart mogen leven.

Moge God ons zegenen met woede
bij onrechtvaardigheid,
onderdrukking en uitbuiting van Gods schepselen,
zodat we mogen werken aan rechtvaardigheid, vrijheid en vrede.

Moge God ons zegenen met tranen
om te vergieten voor hen die lijden aan pijn,
verwerping, honger en oorlog,
zodat we onze handen kunnen uitstrekken om hen te troosten
en om hun pijn in vreugde te veranderen.

En moge God ons zegenen met genoeg dwaasheid
om te geloven dat we een verschil kunnen maken in de wereld,
zodat wij kunnen doen waarvan anderen zeggen
dat het niet gedaan kan worden.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Slotlied: Dat je de weg mag gaan die je goed doet.

Kennismaking met Lieuwe Wijbenga, kerkwerker van de Immanuelgemeenschap.